

SZIVÁRVÁNY

2004.
MÁRCIUS

3

BENEDEK ELEK A TISZA

Az Úristen megteremtette az egész világot, s mindennek megmutatta a helyét.

– Itt állnak a hegyek. Itt a rétek. Itt az erdők.

Szép sorjában helyet mutatott a tengereknek, tavaknak, folyóknak, patakoknak is. Hogy, hogy nem, a Tisza legutoljára maradt.

A Tisza szomorúan tekintett föl az Úrra.

– Hát az én helyem hol, merre lesz, Uram?

– Lám, lám, rólad szinte megfejtkeztem – mondá az Úr mosolyogva. Egyszeriben szólította Gábort, a magyar arkangyalt.

– Gábor, húzass barázdát a Tiszának is!

Gábor arkangyal elővette aranyos ekéjét, egy szamarat fogott elébe, s mondta a Tiszának, hogy csak menjen mindenütt az eke nyomán.

Elindítja a szamár az ekét, a Tisza meg csak mendegélt utána, de egyszerre csak a szamár hol erre, hol arra kap bogáncskóró után, s az eke ki-kizökken az egyenes járásból. Ha közel

nem látott harapnivalót, messzire is kitért, aztán megint más irányba, ide-oda, mindenfelé.

Azért olyan girbén-görbén, csavargósan járó a Tisza.

LÁSZLÓ NOÉMI
CSUPAVÍZ

Fut a fűben,
Fut a falban,
Kiárad, ha bőszi vihar van,

Cseperészet,
Szaporázza,
Levegőben perdül tánkra,

Itt egy felhő,
Ott egy felhő,
Csurran-csöppen az esztendő,

Csiga házán
Harmat-árok,
Csupasz ágon vízvírágok.

**Húzogasd helyükre a
szókártyákat.**

**Rajzolj kis kék pöttyöt
a kis vizek, nagyobbak a
nagyok mellé.**

TÓ

TENGER

POCSOLYA

ÓCEÁN

ORBÁN OTTÓ
MESE

Elindult a forrás
patak-iskolába,
köveken, kavicsoson
porzott a lába.

Zöld mezőre érve
folyó lett belőle,
vastag a dereka,
zöld a bőre.

Világot járva
lett belőle ember,
a Nagytanácsban
őszhajú tenger.

GYÁRFÁS ENDRE **ÉBRESZTŐ**

Ébresztőt fújnak
fürge rigók,
ledobja kertem
a hótakarót.

Ébred a hóvirág,
körültekint,
meglesi alvó
testvéreit.

Parányi harangja
messzire cseng:

– Tózike, ibolya,
ne szenderegj!

Salamonpecsétje,
téltemető,

sáfrány, kankalin,
bújj csak elő!

Bőrlevél, jácint,
ébredjetek!

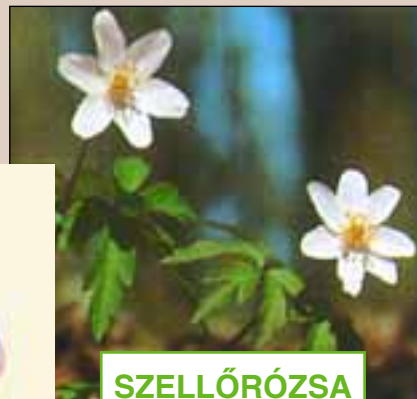
Itt az ÉV reggele:
a kikelet.

HÓVIRÁG

IBOLYA

SZELLŐRÓZSA

TAVASZI HÉRICS

TÓZIKE

SZILÁGYI DOMOKOS **OLVADÁS**

Csirr-csurr,
csöpög az eresz,
háztetőről a hó lassan
földre szekerez,
szelek dalolnak-mulatnak,
kurjongat a szélben
az ablak,
Tavasztündér lakomázik,
folyik a lé
Hencidától Boncidáig.

KANKALIN

GÓLYAHÍR

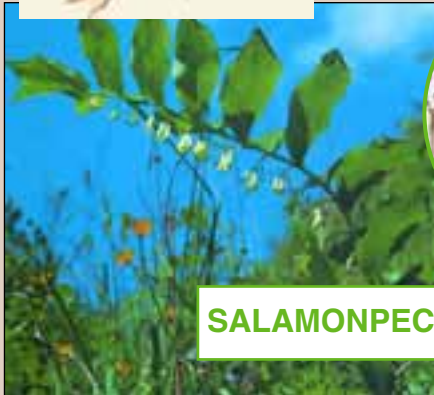
**LEÁNY-
KÖKÖRC SIN**

TÉLTEMETŐ

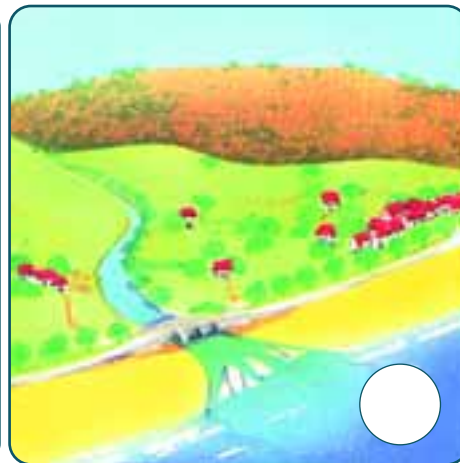

SALAMONPECSÉT

Ambrus Bettina,
Székelyszentlélek

**Figyeld meg a virágokat, hogy kint, az
erdőben, mezőn is felismerd őket.**

AMBRUS KATALIN
**AZ ESŐT
VETŐ FELHŐK**

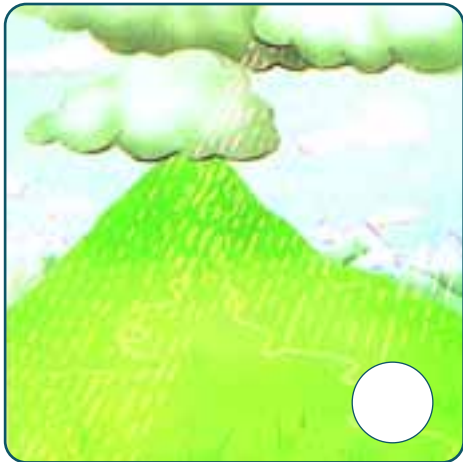
Egyszer volt, hol nem volt,
volt egyszer egy Földgolyó,
rajta erdők, mezők, folyók,
hegyek. Napkirály reggeltől
estig ragyogott fölöttük. Az
áradó melegtől a vizek csak

úgy izzadtak, párologtak. A
pára meg szállt, szállt – egye-
nesen az égen tanyázó, fehér
felhők felé. A felhők csak úgy
kebelezték be a páracseppe-
ket, s közben énekeltek:

*Süssél, süssél meleg nap,
Pocakunk így jóllakhat.
Pára ebéd s vacsora,
Ettől növuünk dagadtra.
Bizony dagadtra is híztak.*

A Göncölszekér csak ügyyel-
bajjal tudott áthaladni közöt-
tük a tejúton. Ahogy hozzáért
egy-egy szürkévé, feketévé
komorult felhőhöz, azok na-
gyot villámlottak, és dörögve
repedtek szét:

*Nagy pocakom, jaj, kireped,
Nagyot durran oldalam,
Szelek szárnyán esőt vetek,
Ettől leszek gondtalan.*

Csak úgy ömlött belőlük a záporosó, zivatar. Lent a földön a fű, a fák, a virágok boldogan pancsoltak. Ahogy szakadt az eső, a felhők úgy csinosodtak, újra fehérek lettek. A nap sugarai áttörték a morgó, dörgő sötétséget. Kivilágosodott, s a ragyogásban szivárvány tündökölt.

De ennek a mesének itt

CSEH KATALIN

FELLEGCSSIPKE

Kövesd a víz útját a felhőtől a tengerig. Számozd meg a képeket időrendjük szerint.

nincs vége, mert minden kezdődik előlről: a vizek párolognak, a felhők megduzzadnak, kirepednek, zuhog, villámlik, dörög, majd süt a napocska, ragyog az ég, tündöklük a szivárvány. Így fordul ez körbe, míg a világ világ marad.

Fellegcsipkét
Visel a nap,
Fellegcsipke
Elszakad,
Behull a
Kis patakba,
Viszi a víz
A havasba,
Ott meg
Szépen
Partra teszi,
Tündérlány
Hazaviszi,
Megvarrja az
Édesanyja,
S egy szellővel
Visszaküldi
Gálánsan,
A szelíd nap
Megköszöni
Hálásan.

TÚRI GÁBOR

OHOHÓHÓ!

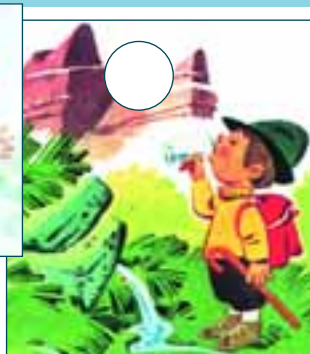
(Kacsanyelvűből
emberi nyelvre fordítva)

Két napja múlt, hogy a fény
A szemünkben feltűnt;
Egyikünk se bánja, hogy
Héjunktól kikeltünk –
Ohohohó!

Mily gyönyör, csak a vizet
A csatorna köpje!
Megszámolni sem tudod,
Annak hány a csöppje.
Ohohohó!

Forrás, buzgár*, csudaság,
Párja nincsen ennek!
A vizek csak a kacsák
Kedvére teremnek!
Ohohohó!

*buzgár – felfakadó, buzgó víz

Reggel felfrissít,
este melegen tisztít,
nyáron felüdít.
Egyszer locsog,
máskor csobog,
te vödörben hordod!
Mi az?

**Vajon a vizek csak a kacsák kedvére teremnek?
Mit szólnak ehhez a halak? És mit szólnak mi? Fel sem
tudjuk sorolni, mi mindenért fontos nekünk a víz.**

Jobb a bab,
Mint a paszulyka,
Jobb a laska,
Mint a tészta,
Jobb a rétes,
Mint a béles,
Jobb a borsó,
Mint a korszó,
De legjobb
A cserépkorszó,
Vize nyáron
Szomjat oltó.

Jung Károly

Rajzolj szívet azok a rajzocskák sar-
kába, amelyek a víz fontosságát
mutatják be, és húzd át feketével a
vizet pazarlókat, szennyezőket.
Mesélj a képekről.

Finna Dávid,
Zabola

**Március 15-e nemzeti ünnepünk.
Büszkén emlékezünk
Petőfi Sándorra, Kossuth Lajosra
és hős szabadságharcunkra.**

BUZOGÁNY ÁRPÁD

TROMBITASZÓ

Tromita-ta-ta-ta –
szól a trombita.
Tra-tta-ta-ta-ta-ta,
Tra-ta, tra-ta-ta!
Katona, tisztelegj!
Zászlóhoz közeledj!
Balra át! Fordulj!
Előre indulj!
Katona, tisztelegj!

10

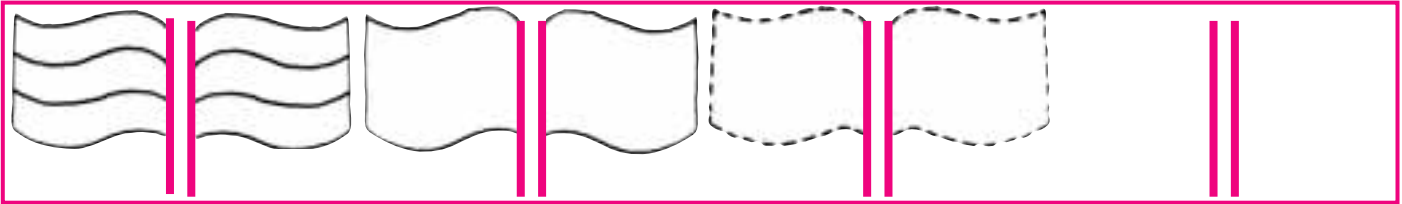
WEÖRES S. – KODÁLY Z.

Raj-ta, raj-ta, jó ka-to-nák,
zászlónk lengjen ég - re,
Ver-jük le az el-len-sé-get,
fus-son mesz-sze vég- re!

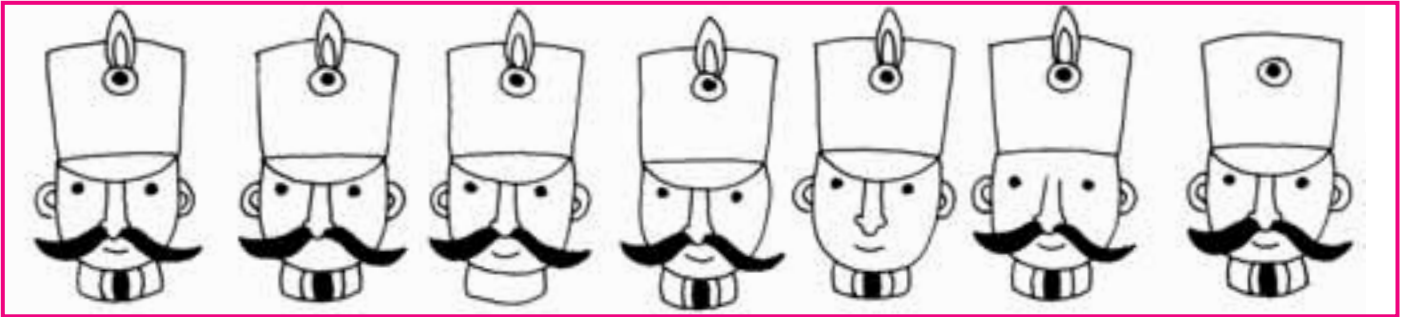

Lőrincz Edit, Brassó

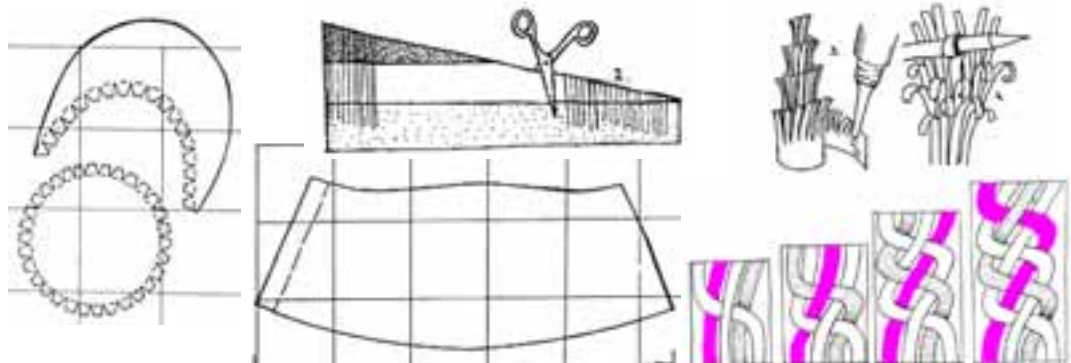
Folytasd a zászlósort, majd színezd ki a jobbra lobogókat.

Mindenik huszárról hiányzik valami az elsőhöz képest. Keresd meg, mi!

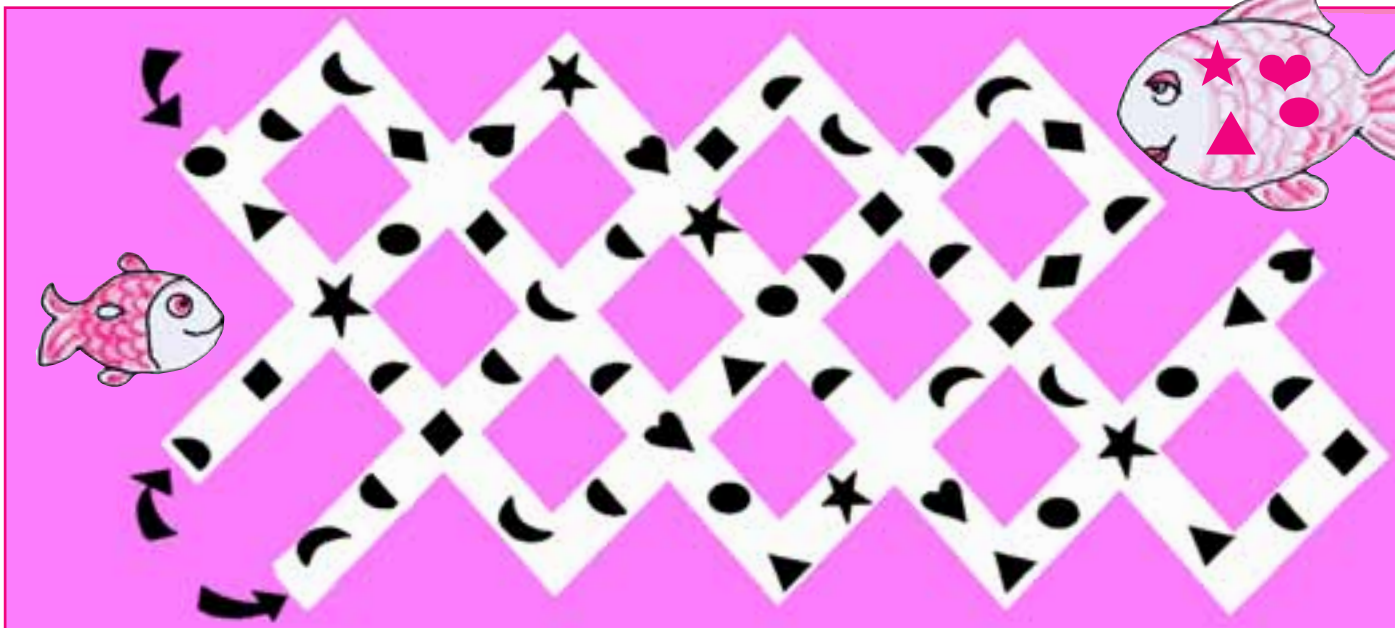
A fiúk csákója piros és fekete kartonból készül a rajz szerint. A forgót és a zsinórt valamint a lányok koszorúját piros-fehér-zöld krepp papírból sodorjátok, illetve fonjátok.

SZILÁGYI TOSA KATALIN rajza

**Hová bújt a tavi népség?
A hátsó borítóra.
Vágd ki, és ragaszd
vissza a helyükre őket.**

Melyik úton kell hazaúsznia a halacskának ahhoz, hogy csak a mamája mintáival találkozzék?

Rajzold meg a víz szintjét mindenik edényben, és ferd kékre.

Brekekex, brekekex, brekekex!
Gyere, bújj víz alá, ha szeretsz!

Weöres Sándor

Kövesd ceruzáddal a béka fejlődését
a petétől az ebihalon át
az ugróbajnok békáig.

Számold meg a kishattyúkat,
és színezd ki a képet.

LELKES MIKLÓS

A HARCSA ÉS A GYEREKPONTYOSKA

A kis pontyot mindig arra oktatta halmamája, hogy kerülje a hatalmas, bajszos harcsát, mert az nagy hal-faló.

A pontyocska ezt nem hitte, és közel úszott a harcsához. Az épp nem volt éhes, sőt kissé megfeküdte gyomrát az imént bekebelezett vadkacsa, így az apró halacskára rá se hederített, csak bámult kidülledt szemmel.

Otthon a kis ponty így dicsekedett:

– Én vagyok a legbátrabb! A felnőtteknek pedig nincs igazuk: a harcsa nem bánt minket. Harcsa bijszel-bajszol, de senkit se hajszol! Hehe!

A mamája ijedten úszta körül. Amikor meggyőződött, hogy egyetlen pikkelye sem görbült meg, szigorúan szólt rá a kis kérkedőre:

– Nem a harcsa ártalmatlan, hanem neked volt szerencséd! Ez a bajszos óriás igen veszélyes! Valószínűleg azért nem törődött veled, mert előzőleg torkig belakott valamivel. Máskor ne viselkedj ilyen felelőtlenül! Okos észben tartja: bajt hoz ránk a harcsa! Amit tettél, az nem bátorság, hanem életveszélyes vakmerőség!

SZILÁGYI TOSA KATALIN rajza

LÁSZLÓFFY ALADÁR

SZOMJAS VERS

A sok forrás ontja egyre.
Ki hordott vizet a hegyre?
Látszik, hogy fent úgysem marad,
levezeti a sok patak.
Lejön a víz, s itt az aljban
mégsem mondható, hogy baj van:
hogy ne ölje az unalom,
búzát őröl a sok malom,
gyártanak, és mosogatnak,
mindenhez kis vizet adnak.
Munkánkhoz a víz az alap,
vízzel építik a falat,
víz kell nemcsak a halaknak,
vízből lesz az üveglak,
nemcsak a jó egresleves,
az egres is víztől leves.
A világnak víz a fele,
szomjas szívvel élünk vele.

TOLNA ÉVA

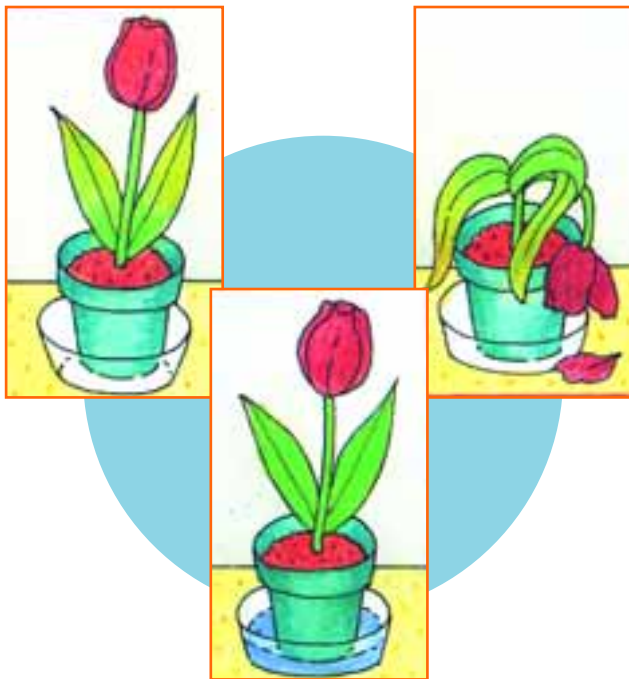
VÍZBESZÉD

Szamoson az idő, ha jó,
úszik egy kis papírhajó.
Viszi a szél. Merre menjen?
Eltéved a vadvizekben.
Csobog a víz, kilocsogja:
legénységre nagy a gondja.
Három béka vele menne,
kevés itt a békalencse.
Csobog a víz, kifecsegi:
őt jobban a hal szereti,
tükrén pikkelyes ruháját
szitakötők is csodálják.
Csobog a víz, locsog, fecseg:
– Szomjazik a madársereg,
belém iszik, mégsem bánom:
őszi eső, nyári zápor
megtéríti majd a károm.

SZILÁGYI TOSA KATALIN rajza

Víz nélkül nincs élet. Rendezd sorba,
és meséld el a tulipán szomorú
történetét.

Rajzolj vizet az edényébe minden
szomjazónak: virágnak, hálnak,
kutyusnak, gyereknek.
Figyelj: a papírvirág nem kér vizet!

A RÓKA MEG A RÉVÉSZ

Egyszer a róka egy folyó partjára érkezett. Át akart

kelni, de a révész* azt mondta:

– Csak úgy viszlek át, ha előre leszámolod a pénzt.

A rókának azonban egy garas nem sok, annyija se

Galego népmese. ASZTALOS LAJOS fordítása

volt, ezért ezt válaszolta:

– Ha átviszel, megtanítlak három igazságra

A révész ráállt az alkura, a róka beült a bárkába, s így beszállt:

– Van, aki úgy tartja, hogy a holdfényes éj is

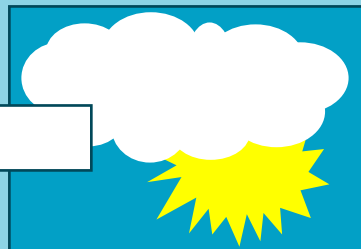
olyan, akár a nappal. De én amondó volnék, hogy nappal sokkalta jobban látni.

– Ez már igaz – hagyta rá a révész, s tovább húzta az evezőt.

Bemutakozáskor mondjuk a családnévünket és a keresztnévünket. Tudjátok-e, a víz hány néven mutatkozik be? Csak győzzük felismerni. Az ismerősebb neveit írjátok be ti magatok.

HARMAT

GŐZ

KÖD

DÉR

A folyó közepén ismét megszólalt a róka:

– Van, aki azt mondja, hogy a dér olyan, mint a víz. Én amondó volnék, hogy nem, mert a dér eszi a gyümölcsöt, a víz meg hizlalja.

– Ez is igaz – bólintott a révész.

Evezett tovább, s amikor a part közelébe értek, figyelmeztette a rókát:

– Ha nem mondom íziben a harmadik igazságot is, nem húzom a partig a bárkát.

A róka azonban se szó, se beszéd, szökkent egyet, máris a parton termett, s jót neve-

tett:

– Ej, cimbora, ha minden utas úgy tesz veled, mint jómagam, bizony sosem lesz szükséged bugyellárisra!

*révész – aki csónakon átviszi az utast a túlsó partra ott, ahol nincs híd

PÁRA

ZÚZMARA

HÓPEHELY

Na, ugye. Ez a tél se tart immár örökké, még akkor se, ha márciusban is ránk próbál ijeszteni egy-egy havazással, egy-egy kis hideggel. Immáron mennie kell neki.

Az erdőkben megjelennek a Tavasz első hírnökei, a hóvirág, a májvirág, a kékberek valamint a kedves, kackiás kaskasmandikó. Jövő hónapban

20 Papp Anita, Érbogyoszló

Gedő Zsolt, Székelyudvarhely

már nyoma se lesz a télnek, és egyre melegebb napok köszöntenek ránk, hogy aztán májusban teljes szépségében ránk virradjon a nyárba hajló, orgonaillatú tavasz.

Itt, az Erdőben nem sok változott. Az olvadó hóval olykor támadó rosszkedvem is odalett, hála Istennek. Így aztán jókedvűen porolom a dunákat, a mohaszőnyeget, végzem a tavaszi nagytakarítást kedves Feleségemmel, Tipe-tupával, aki nem győz hasznos tanácsokkal ellátni. Még

azt is mondta valamelyik nap, hogy mohaporolás közben ne füttyörésszek.

– Na – mondtam –, eddig és ne tovább! Mivelhogy én akkor füttyörésszek, amikor a jókedvem ezt megköveteli.

Erre egy kicsit megijedt szegény Tipe-tupa (mert tulajdonképpen Ő nem rossz), és kérdezte, vajon mi lesz netovább után.

Mivel ebben nekem van némi gyakorlatom, csak annyit válaszoltam neki, hogy fel a fejjel, ki a mellel, gyáva

Benő Pálma, Sepsiszentgyörgy

ember, aki nem mer – és egy pusztit cuppantottam az orcájára, amitől aztán Ő is felvidult, én pedig azóta kedvemre füttyörészek, miközben dolgozom.

Ti azonban munkátok közben ne füttyörészetek, hanem tanuljatok nagy figyelemmel. Ha elfáradtok, gondoljatok arra, hogy már nincs sok hátra a húsvéti szünidőig.

Köszönöm leveleiteket. Annyian írtatok nekem, hogy fel se sorolhatnám

**Gáll Anna,
Marosvásárhely**

minden kis levelezőtársamat. Már kezdenek írni elsős barátaim is. Nagy megtiszteltetés számomra, hogy sokan közülük első levelüket éppen nekem írják, egy kis törpének! Most nem is kívánok senkit se néven nevezni, hogy igazságtalan ne legyek azokkal, akiknek a nevét nem sorolhatom itt fel. Ugye tudjátok: aki szorgalmasan rajzol, annak a munkája előbb-utóbb bekerül a Szivárványba.

Figyelem az avart a nyárfák alatt az Erdőben. Még nem jelent meg a kucsma-gomba, de tudom, hamarosan kidugja a fejét, és akkor már akárhogy is – de biztosan itt lesz a tavasz!

Melyhez hasonló jókat,

CSIPIKE

**Hegedűs Ervin,
Marosvásárhely**

**Címlap:
Péter István
és Szigel György, Hadad
Hátlap:
SZILÁGYI TOSA
KATALIN**

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXV. évfolyam. 273. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Szerkesztők: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő.
A szerkesztőség postacíme: 401050 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 0264/541323.
E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Megrendelhető a szerkesztőség címén. **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL. B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L.** Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. **ISSN 1221-776x.**
Ára 12000 lej

Vágd ki, és ragaszd
a gyűjtőlap
7-es kockájába.

Gergely Jessica, Margitta

Már másodikosok lettünk. Ünnepnep nekünk, mikor megérkezik a Szivárvány. Olyankor egy órát csak a Szivárványban dolgozunk, és mindennap olvasunk belőle.

Szeretettel üdvözlök a szalárdi II. B osztály és Kőrösi Mária tanító néni!

Én a tavaszt szeretem,
Mert a virágot is
kedvelem.

Kinyílik az ibolya,
Megérkezik a gólya,
Kinyílik a hóvirág,
Megélénkül a világ.

Molnár Sándor, Kőkös

András Brigitta,
Gyergyókilyénfalva

Itt a tavasz, jön már a gólya.
Nyílnak az ibolyák, minden csodaszép.
Madarak csiripelnek a fákon,
Öröm és boldogság van a világon.

Fazakas Anna Mónika, Sepsiszentgyörgy

Minden reggel kimegyek a kertbe,
hallgatom a kakukk dalát, és érzem,
hogy megjött a tavasz!

Miklós Csilla, Sepsiszentgyörgy

Berta Brigitta Tímea,
Újszentes

Nagyon szeretem a Szivárványt, nézegetem a képeket.
A meséket, verseket a szüleim elolvassák. Képzeld, elolvastam néhány szót egy versből. A kézimunkázó oldalnak külön örülök, testvéremmel mindent elkészítünk, persze segítséggel.

Bartha Vivien, Harasztos

Ianoş Abigél,
Szatmárnémeti

Tavaszz, tavasz!
 Merre jársz?
 Miért nem jössz haza már?
 Elballagtál a mezőre?
 Tán a szép, virágos rétre?
 Ejnye, tavasz, ejnye!
 Miért nem jössz haza már?

Bálint Melinda, Varsolc

**Tompa Ábel,
 Kolozsvár**

**Ilyés Krisztina,
 Kolozsvár**

Lassú léptekkel
 távozott a tél,
 a ház sarkában
 hóvirág kél.
 A bogarak is
 felkeltek,
 előbújtak
 a ligetben.

A medve kijött
 a barlangjából,
 de mivel fázott,
 visszamászott.
 Kijön újra
 egy hét múlva,
 tavaszköstolóra.

**Tóth Tünde,
 Nagykároly**

Én vagyok a barna mackó.
 Füleml csinos, farkam kicsi,
 Vastag lábam, nagy a talpam,
 Erdőket osonva járom.
 És ha egyszer nagy leszek,
 Egy barlangba lefekszem,
 De tavasszal felkelek,
 Jó barátot keresek.

**György Renáta,
 Szilágysomlyó**

Kémenes Edina, Gyergyószentmiklós

Itt a tavasz,
 jaj, de jó,
 nem esik
 többé a hó,
 és nem csúszkál
 a kis lurkó.
 Jaj de jó,
 jaj, de jó,
 hogy nem
 hull a hó.

**Kedves Emőke,
 Csíkszentdomokos**

Vízbe vágyik minden, amit Kati néni ide rajzolt.
Vágd ki, és ragaszd a 12. oldalon kéklő tóra őket.
Megtalálod a helyüket?